

دین غیر اختیاری بر فلسفه؟ فلسفه اختیاری بر دین؟

فلسفه و دین

معارضه حرمت، لاقیداره حرمت

کتابخانه

بر بر جوابلرینه انتظار ایتدیکم بو اعتراضدن سوکرا کندی فکریمی ده سویلهیم :
ا کر یازیده مهم بر اصلاح وجوده کتیرمک ایتدیورسوق بلا تردد و بلا خوف منفصل
حروفی قبول ایتلی بز . هر حرف ایچون بر تک شکل اولمی . و بو شکل همان هیچ بوزولمندن
أل یازیسنه ده تطبیق ایدیله بیللمی . سوکرا نقطه لر حذف ایدلمی . حرکت لر حرفلرک اوزرلرینه
دکل ، آرالرینه قونلمی . واسملرینه صانت دینلمی . بونلر حرکت ماعتیمده بولندقلرندن عربی
و فارسی کله لرده تطبیق ایدیللی . هر خصوصجه شایان تقدیر فی بریازی یابلی . و کوزلر آلیشد
یریه جقسه طوغرودن طوغرویوه بو کا آلیشدیریللی ظن ایدرم که مخاطبلم بو فکریمی
عیناً قبول ایده جکلردر .

ترتیب بر دار

- ناموس -

بر هیأت اجتماعیه ایچنده یاشایوبده بو کلهئی ، بو کله نك معنا و مدلولینی ، هله حائر اولدینی
قیمت و اهمیتی تقدیر ایتمه کیمسه یوقدر . تلنظ اولنورکن صدادده ، سیاده تغیرات مهمه حصوله
کتیرن بو کله نك مدلولندن محرومیت بوتون انسانلرجه مدعش ، وخیم بر فلاکت وعینی زمانده
بر شاعتدر ؛ و هر کس بو کله دن ، بو عالی و مقدس مفهومندن هر ناصیسه قطع علاقه ایتش
اولانلردن بحث ایدرکن و یا خود بحث ایدیلرکن ، کندیلرینک ارباب عفت وعصمتدن اولدقلرینی
کوسترمک و اثبات ایتک ایچون ، بر وضع توحش واستعاذه ایله موضوع بحث اولان غفتنمه
قارشئ شدید بر لسان استحقار قوللانیز ، لکن بو عمومی بر نظر اولوب خصوصیته کانجه
هر کس جنایتله محکوم اولان اقرباسنی ، دوسلرینی دائماً بو قادرودن خارجه چیقارلر .
کورولورکه هر کس کندینک و کندیسنه آز چوق علاقه و قریبیتی اولانلرک ناموس وعفته عدم
انصافه اصلاً قائل اولما مقدهدر .

فی الحقیقه معاملات بشریه ده بو کله نك اجرا ایتدیکی روللر پک مهم و شایان دقتدر : بو کون
شکل مشروعتیمده هر دورلو او یونلر اوینایان ، فیریلداقلر چویره ن بر افندی به ایشنه کلیه جک
بر تکلیفده بولنه جق اولورسه کز قاشلری چاتیلیر ، کوزلری دوزر ، یوزی قیزارر ، سزمه حدتله :
• بن ناموسله یاشایورم ، کوزیکی آج ، ناموس اولماقدن سوکره حیاتمک بیلله اهمیتی یوقدر !
• دیر ؛ و سزمده بوندن سوکره بو عتیف ذاته احترام ایتمکه مجبوریست حسن ایدرسکز .
بالفرض بر مأموریته تعیین اولیورسکز ، و یا خود هر هانکی بر مؤسسه ده داخل اولیورسکز ،

اول امرده محله کزک امام و مختاراندن سزک حسن حال استخابندن اولوب اولمادیفکیز سؤال اولتور . بعض خصوصات استمنا ایدیلنجه حسن حال استخابندن اولدیفکیزه دأر بر علم و خبر آلیرسکز . و ایشته امام و مختار اقدیلر طرفدن ویریلن بو قیمتدار شهادتنامه ایله الک یوکسک طبقات وظائفه صعود ایده ییلیرسکز ؛ کورولیورکه بومسئلهده حائر اهمیت اولان نقطه ، حقیقه حسن حال صاحبی اولوب اولماق دکل ، امام و مختارانه « ارباب ناموسدندر » دیدیرتمک و هر هانکی شکله اولورسه اولسون دیدیرته جک قدرتی حائر اولقدیر . ایشته لازمه ناموس سکاری ایله طایبان طایبانه ضد بولان بوکی حاللر انسانی دوشوندیره جک بر شکل و ماهیتدهدر . حقیقت حالده ایسه هیچده دوشونمک و حیرت ایتک ایجاب ایتیز ؛ چونکه انسانلرده عفت و ناموس دینلن شی یوقدر . انسانلرک کافه افعال و حرکاتی حیوانیت و بهیمتک نتایج ضروریه سیدر ؛ انسانلر « عقل و نطق ایله حیوانات سائردهدن متما . (!) اولمهلرینه رغماًینه هر آن قوانین غریزیه نیک تحت حکم و نفوذندهدرلر .

احتیاج اکل و احتیاج حجامت اوله حاکم و آرزغین ایکی قوتدرکه اکثریا قوانین اخلاقیه و دینییه بر طرفه چکیلرکه مجبور ایدرک شخصک افعال و حرکاتی اللرینه آلیرلر . انسانلر قوانین غریزیه نیک اوکنه قاتیلهرق تمامیله شیمدی سوقاقده کوردیکمز کویکلر ، طامده کزن کدیلره بکیزیه جکدیلر ، اولری شیمدیکی حالده بولدوران ، غریزیات ایله « منفعت » ک آهنگ امتزاجیدر . ایشته بو آغنگه « عفت » ، « ناموس » . . . الخ دییورلر ؛ بوقسه عفت و ناموسک باشقهجه بر قیمتی ، بر ماییت علویه و قدسیه سی اصلا یوقدر . بر قالدین ایچون « ناموس سزدر » دییورسه : افعال غریزیه سنک غلبه و طغیانی آ کلاشیلدینی کی . ناموسلو و عقیفهدر « دینلرکی زمانده اونده فکر منفعتک غالب کلدیکی استدلال اولتور . کورولیورکه دنیاده غرضدن و عوضدن خالی ، صاف و صمیمی هیچ بر فعل ، هیچ بر حرکت ، هیچ بر آرزو اوله مایه جنی کی ایشته « ناموس » ، « عصمت » دینلن خصیصه موهمهده یوقدر ؛ کندیسنهده فوق العاده اهمیت ویریلن بورکن اخلاقیده اساس اعتباریله بهیمیت بشریه نیک باشقه برشکلکی ، باشقه بروجهیدر . اوت : انسانلرده اخلاق صایوب دو کدیکی اوصاف عالیه دن هیچ بری موجود دکدر ؛ اخلاق ، آنجاق اخلاق کتابلرندهدر . انسانلرده کی اخلاق ایسه اوزرلرینه « وفا ، دوستلق ، شفقت ، صداقت ، استقامت ، وطن پرورلک ، دیگر بینی » کی یافته لر یایشیدیرلمش حسابسز بر طاقم ریا کارقلر ، ماسقاره لقلر ، قورنازقلر حاصلی کوسته ریشلردر . بو کون [نزاکت ، تربیه ، اخلاق ، وجدان ، وقار ، جدیت] دینلن شیلرله متصف اولدقلری سوله ن ذوات بوناملر آئنده کی ماهیت حقیقه لرینک ، ریا و قبحه لیکلرینک الآن مخفی و غیر منکشف اولدیغنی ظن ایدییورلرسه علاوه برده الک بویوک حاققت کوسترمش اولورلر . آرتق بو کون نه قدر یوکسک موقعلرده ، یوکسک مقاملرده بولورلرسه بولسونلر ، نه قدر پادهلری چوق ، قاشلری چاتیق ، کوزلری تهدید آمیز کورونورسه کورونسون ، بونلرک هپسیده بر محررک ، بر راسدک نافذ

و پرده شکاف نظر لری اوکنده نهایت بر قوقله اولمقدن باشقه شکله اراشه موجودیت ایدمزلر . علم و فن سایه سنده ادبک ، تربیه نک ، استقامتک ، ناموسک هپسنگده ناسل شیلر اولدقلری آرتق ماملیه آکلاشیلدی ، اوکره نیلدی . بوتون بو بر بیغین اجساد معنایی بر قلود برنارک اسقاله لی ، بر زولانک قلمی مکمل صورتده بزه تشریح ایتدی . بوکون حقیقی بر محرر ؛ بونلرک ، بو اوصاف اخلاقیه نک هیچ برینه ده اینانمادیفی کی بونلری تشبیر ایتکدن .. حتی بونلری حمایه ایدن قوتلری ده تشبیر و تدمیردن اصلا قورقارز و چکینمز ؛ چونکه علم و حقیقت هر شینگ فوقدردر . علم و حقیقتی سوله یینلری — هر هانکی بر سبیله اولورسه اولسون — صوصدیرمق آرزو ایدنلر ؛ کندی رزالتلرینک میدانه چقمه سنی آرزو ایتدیلر . بناء علیه جهالت وریایه استاد ایدن منعلر ، جهالت وریایه استاد ایدن تهدیدلر ، دائماً مغلوب اولورلر . کذلک جهالت وریا زمانلرینک محضولی اولان اخلاق ، ناموس ، عفت کی شیلره بر محرر ؛ اهمیت ویرمکه ، حرمت ایتکه هیچ بر وجهله مجبور دکلدر .

دنیا ده فضیلت و عفتک موجود اولمادیفی سولرکن بعض کیمسلر بزم قارشیمزه حقیقه حق و بزم ادمنرک چور وکلکنی اثبات ضمتنده : تماماً ناموسلو ، تماماً پرهیزکار ، حاصلی عفت خصوصنده صوگ درجه ده متعصب قادینلرک موجودیتی اراشه ایدم جکدردر . بز هر خصوصده علم و فقه اهمیت ویرر ، اونی هر شینه ترجیح و تقدیم ایدرز بن بلا قید و شرط دنیا ده اصلا ناموس یوقدر دیمه یورم ؛ فقط یوقاری ده دیش ایدم که هر شیده غرض واردر ، هراش بر مجبورینک بر اضطرارک ، بر سبک تحت تأثیرنده حصوله کایر ؛ ایشته معارضلرک سمرد ایدم بیله جکدری ناموس ده او قیلدندر ؛ یعنی او یله بر طاقم قادینلرک طوغرو ، عقیفه اولملری ، بر اراده و ارزوی اخلاقی ایله دکل ، بلکه بر میخانیکیتک جبری ایلدر . بول بول ییه جک اکمک بوله مایانلر اکثریا فضیلتکاردر ، اولودر ؛ چونکه اونک مساعیسی اکمک بولمغه منحصردر ؛ قانی صوغوق و عاطلدر ، حضور و استراحتیه اصلا وقت بولماز ، بوتون کون قولارینی ویا باققلرینی چالشدیرمغه محکومدر ؛ حسن تناسلی قالدنلاشیش دوجار بطالت اوشدر . کذا چوچه پاره سی اولمایانلر فضیلتکاردر ، پرهیزکاردر ؛ اوده دائماً عقلی یوره جقدر . فقط ایسی بر عکس دوشونه لم ؛ ایشته برعائله که ریسی بویوک بر میرانه وضع ید ایتشدر ؛ بک افندینک وارداتی میلیونلره بالغ اولیور . خانه سی بر محیط مساعی دکل ، بر دار ذوق و استراحتدر ؛ اوراده ییه جک و کیه جک اوقدر مذول ، او قدر طاشقندر که محافظه حیات ایچون دکل ذوق و تلذذ مقصدیه یالیدیکی کی خسته لقندن وقایه نفس ایچون دکل ینسه تولید خطوطات ایچون کینیلیر ؛ آرتق بونلرده ابلقندن ، صیجاق و صوغوقدن محافظه نفس کی شیلر برر احتیاج دکلدر . بک افندینک بول بول تسکین احتیاج ایدن زوجیه سی ، قیزلری و مخدوملری ایچون آرتق باشقه باشقه احتیاجلر باش کوسته ریر ؛ و بو بک طبعیدر ، کائناتده ، حیاته سکون و استراحت دائماً یه یه یوقدر ، همه حال بر حرکت ، بر فعالیت و قوعه کله جکدر ، بیک و کیمک

ایچون چالیشایان بر وجود باشقہ بر شی ایچون اوغراشہ حق ، چالیشہ حقدر عرض ایتدیکمز
عائله افرادینک قانلری اولکیلر کی صوغوق دکل فوق العاده اتشین ویر غلیاندر ؛ چونکہ
هر عضو محتاج اولدینی غدائی آلدقدندن باشقہ فضلہ بیلہ قالیور ، بوندن باشقہ قان فوسفور
وسائرہ کی برطاقم منہات ایلہ هر آن جلہ عصیہ پی سیراب ایتمکده ، متادیاً الکتریک حصولہ
کتریمکده در . و بو ؛ افراغ اولمق ایچون اووجودی تخریش و تنبیہ ایتمکہ باشلار . ایشته بک اقدینک
قیزلرینک فوق العاده سوسانملری ، قوقولانملری ، حاصلی اولنردہ نظر دقتی جلب ایدن
هر حرکتلری اونلرک آرزوی تناسیلرینک صوک درجہده کسب احتداد ایتمہ سی کی بر میخا .
نیکیت طبیعہ نک تاثیریلدر . شیمدی — ظاہردن صرف نظر — بویله عائله لرافرادندہ ،
مناسبات تناسیلہ نک درجہ افراطده بولندینی کورولور ؛ آرتق بونلرک عفت و ناموس دینیان
شیلرہ نہ درجہ یہ قدر اہمیت ویردکاری قولایجہ آکلاشیلر .

نابھی فکرنت

فلسفہ لسانہ

لسانزدہ شکلی و معنائی تکامل

قاعدہ آہنکک فلسفہ سی

— ۲ —

تصنیف

برنجی ، مقالہ ۵ نجی نسخہ ۶۹ نجی صحیفہ ۵۵ در

یر یوزندہ سویلہ نیلویپ بکھجائی ، التصافی ویا تصریفی کی یاخوددہ دہا بشقہ تعبیرلر واسیلر
ایلہ اوچ ویا درت صنفہ آیریلہ کان دیلردن دیلمزک نسباً اولدینی مثلوجانی و شکل اعتباریلدہ
آیری بر صنف تشکیلی ایچون قانون آہنک نامی ویردیکمز صوائتک . توافق خاصہ سی — کہ
لسانزدہ وعین زمرہ و صویدن دیکر دیلردہ وارد — بر اساس وصفتمیزہ کی تاقی ایدیلہ
بیلیرمی ؟ لسانزلہ بمض و بالجلہ صویداشلرینک شو صورتلہ آیریجہ بر صنف تشکیلی مسئلہ سنک
مہما ممکن تظاہر ایدہ بیلیمسی یعنی بزده بعض آثارده کورلدیکی (۱) و جہلہ لسانزری ترکیبی
والتصافی صنفندن عد ایتک اکثر علمای لسانک (۲) حکم و تصدیقلری ایلہ برابر ، یک طوغرو
اولاماز . بونک حقیلہ اکلاشلمسی ایچون اول امرده تصنیفدن ، اساس و غایہ سندن ، انواعندن ،
السنہ نک تصانیف مختلفہ سندن سطحیجہ بحث ایتک اقتضا ایدر .

بز بورادہ هر شیدن اول تصنیف کلمہ سندن ، بر صورت عمومیدہ اشیا و موجوداتک
مجموعی هرہانکی برنظام و ترتیبہ کورده اصول آتندہ صیرہ لامق ، بولک بولک دیزمک ویا ایرمق

(۱) قاموس الاعلام : (توران) مادہ سنہ . مرحوم سداد بکک ، مبرالقول فی المنطق والاصول نام
اثرندہ باب ثاک .

(۲) هو ولاق ، شانتال